

KONTAKTORGAAN VAN DE VERENIGING VOOR USA EN CANADA FILATELIE

Redactie: A. van Herk Tel. 030.881741
Livingstonelaan 193 - 3526 HD Utrecht
Mei 1985 Nummer 24

USA VERHOOGT DE POSTTARIEVEN

De op zondag 17 februari 1985 om 12.01 uur v.m. ingevoerde portoverhoging, die wij in het vorige nummer al even hebben genoemd, zorgt voor opgewekte bedrijvigheid in het verzamelaarswereldje.

Zo verscheen al op 1 februari de gebruikelijke reeks zegels zonder waardecijfer, om de eerste klap op te vangen. Een velzegel, een rolzegel en een boekje minizegels met, hoe raadde u het, de arend en de letter D, deze keer in groen. Die D is 22 cent waard. We zijn benieuwd of de postmasters, als we aan de Z toe zijn, nog zullen weten wat de Hof de Q waard was, want al die zegels blijven immers geldig!

Voorts kwam er een briefkaart met een D, die 14 cent doet. En ook twee dienstzegels: een rolzegel voor 'domestic letter rate D' en een velzegel voor 'postal card rate D'. Die heten trouwens niet meer 'official mail', maar 'penalty mail'-zegels, omdat op frauduleus gebruik een 'penalty' = boete staat van \$ 300.-

Zegels van 1 en 2c worden in groten getale als 'make-up' of 'add-on' frankering voor briefkaarten en brieven geplakt. Van de 2c Spreekgestoelte uit 1977 nog aanwezige voorraden worden uitverkocht, maar er komt geen herdruk. Die komt er eventueel wel van de 2c Stravinsky en zo nodig ook van de locomotief uit de Vervoermiddelen-serie.

Nieuwe luchtpostzegels in de waarden 33c, 39c en 44c zijn er inmiddels al.

Natuurlijk veranderen ook de tarieven voor non-profit organisaties en andere 'bulk rates' voor al dan niet op ZIP-code of bestelroute gesorteerde post. Daarvoor kan een aantal aanvullingswaarden worden verwacht, o.a. van 3.4c, 4.9c, 6c, 10.1c en 12 cent. Een nieuw aerogram à 36c verscheen reeds op 14 februari, en op 29 april kwam het boekje van 3 nieuwe express mail zegels uit à 3 x \$ 10.75. Ja hoor eens, dan gaat u maar eens een jaartje niet met vakantie: u bent verzamelaar of u bent het niet!

HET GOM-VERHAAL

VAN GLANZEND NAAR DOF (I)

Naar een artikel van Belmont Fairies
in het S.P.A.-Journal van mei 1982

Bewerkt door J.A.M. van Dooremalen

Wat maakte het gebruik van doffe gom noodzakelijk en op welke zegels komen de beide soorten voor? Een overzicht van de gebeurtenissen rond de gom bij de definitieve zegels van de USA.

I. INLEIDING

Problemen met de gom van postzegels zijn al even oud als die postzegels zelf. Reeds tegen Rowland Hill's 'glutinous wash' ofwel aardappelzetmeel op de Penny Black in 1840

waren er klachten en diezelfde klachten zijn er nu nog.

De Penny Black werd met de hand gegomd met een schilderskwast. De gom- en de technieken die gebruikt worden om deze aan te brengen - zijn vandaag de dag zeker gecompliceerder, maar de problemen zijn nog altijd dezelfde.

Als de gom laag te dun is plakt de postzegel niet vast aan de envelop; in heet en vochtig weer (wat in de USA veel voorkomt) kan een rol of een stapel vellen vastplakken tot een massief blok; gom veroorzaakt omkrullen van het vel; dit maakt mechanisch verwerken en zelfs kwaliteitscontrole met de hand tot een moeilijk karwei; en af en toe heeft gom een vieze smaak.

Gedurende vele jaren kregen de Amerikaanse Posterijen vele klachten, sommige erg vervelend. Een voorbeeld is wel de offerte voor een belangrijk contract, die de sluitingsdatum miste, omdat de Posterijen de offerte retourneerden ter frankering, nadat de oorspronkelijke zegels er waren afgevallen in de brievenbus.

Het gebruikelijke antwoord op dergelijke klachten was het aangeven van de mogelijkheid dat de zegel misschien te nat was gemaakt. Deze mogelijkheid gaat terug tot de eerder genoemde Penny Black. In de velrand van deze zegel stond immers: 'Bij het Natmaken van de Achterkant voorzichtig zijn om de Gom niet te verwijderen'.

Bij het verhogen van de porto voor eerste klas brieven tot 15c op 19 mei 1978 en het daarbij benodigde grote aantal nieuwe postzegels begon het opeens klachten te regenen bij de Posterijen. Er kwamen 122 gegronde klachten binnen in het laatste kwartaal van 1978. En monsters, genomen op diverse postkantoren, lieten vellen zien die verzonden waren met weinig of geen gom.

Ook waren er klachten van grootverbruikers die rollen van 3000 gebruikten in automatische frankiemachines. Door te weinig gom aan de ene kant en omkrullen aan de andere kant vielen er te veel zegels van de enveloppen.

Het is duidelijk, dat er een probleem was met de kwaliteitscontrole, en de Posterijen gaven het Bureau of Engraving and Printing opdracht daar iets aan te doen.

II. DE DRIE GEBRUIKTE SOORTEN GOM

Rond die tijd (1978) gebruikte de drukkerij drie verschillende soorten gom:

1) Een gomsoort, bestaande uit maïszetmeel en water op vooraf gegomd papier, voor gebruik op de Andreotti en Intaglio-8-pers, waarop de meeste gelegenheidszegels worden gedrukt.

2) Een hars-zetmeel gom, bestaande uit een polivinylacetaat en zetmeel (de z.g. Stein-Hall Company's Royaldex), aangebracht tijdens het drukken op de Cottrell pers. Deze wordt gebruikt voor éékleurige definitieve zegels. Ook werd deze gomsoort gebruikt op vooraf gegomd papier voor gebruik op de B-pers, op welke de meerkleurige definitieve zegels worden gedrukt.

3) Een droge hars-zetmeel gom, de zogenaamde Nashua Corporation's Davac, op vooraf gegomd papier voor het drukken van de postzegelboekjes (sinds 1971).

Davac heeft een dof uiterlijk. De andere hebben een glanzend uiterlijk.

Alhoewel er ook problemen met vastkleven waren bij de 15c rolzegels - in het bijzonder op Hawaii - ging het voor hetgeen van belang is in dit verhaal alleen om de éékleurige zegels, die gedrukt werden op de Cottrell pers.

In het verleden waren er 6 intaglio persen

van dit type: het prototype HUCK, dat voor het eerst werd gebruikt om de Rode Kruis-zegel van 1952 te drukken (het kruis werd hier net als een pre-cancel opgedrukt) en 5 Cottrell persen, voor het eerst gebruikt voor de definitieve zegel van 3c van 1954. Vier van deze Cottrell persen werden nog steeds gebruikt, tot twee ervan beschadigd werden bij een brand op 5 maart 1978. Alhoewel ze hun beste tijd gehad hadden en betiteld werden als 'obsoleet', werd er toch nog een flink deel van het werk op gedaan. De twee zwaar beschadigde persen werden verwijderd. De andere twee waren na een opknapbeurt van een week weer in bedrijf, maar de verwachting was toch, dat ze tegen het einde van het jaar vervangen zouden worden door moderner materiaal.

III. HET KWALITEITSCONTROLE PROBLEEM

Met de oude apparatuur was het een probleem om de gomlaag in de juiste dikte aan te brengen. Een meting met behulp van betastralen was de enige manier om deze dikte te meten en de apparatuur hiervoor was ook oud en lekte straling. De arbeids- en gezondheidsinspectie verklaarde ze 'onveilig' en ze werden op 20 april 1978 van de drukpersen weggehaald.

Aangezien de Cottrell pers een gehele rol papier ineens bedrukte kon het personeel, verantwoordelijk voor de kwaliteitscontrole, de dikte van de gomlaag slechts aan het einde van de rol steekproefsgewijs meten; op deze manier werden er veel onvoldoend gegomde postzegels naar de postkantoren verzonden.

Het probleem lag niet bij de gom zelf. Proeven met de drie gomsoorten, die in die tijd werden gebruikt, toonden geen verschil in kleefkracht aan. Wanneer ze op de juiste wijze in de juiste dikte werden aangebracht

zorgden ze steeds voor een verbinding tussen postzegel en papier, die sterker was dan het papier zelf.

Andere proeven toonden echter ook aan, dat het gebruik van vooraf gegomd papier met een droge gom de problemen met de productie en de kwaliteitscontrole flink kon vermindern. Het feit, dat vooraf gegomd papier duurder is, zou teniet worden gedaan door het verhoogde rendement door kortere droogtijd, verminderd verlies en de mogelijkheid om te controleren of de dikte van de gomlaag voldeed aan de eisen, voordat men ging drukken.

Daar kwam nog bij, dat de eenmaal gedrukte zegels vlakker lagen en niet zo gauw aan elkaar vastplakten.

In februari 1978 stelden ambtenaren van de drukkerij officieel aan de posterijen voor om voor alle eenkleurige zegels, die gedrukt werden op de Cottrell persen, uitsluitend vooraf gegomd papier te gebruiken. Als dit een succes zou worden, zou de Davac droge gom gebruikt kunnen worden op alle zegels, inclusief de gelegenheidszegels.

IV. DE OVERGANG NAAR DE NIEUWE GOM

In antwoord op een vraag van de posterijen op welke data men de overgang hoopte te realiseren, antwoordde de drukkerij in juli 1978, dat er nog enige problemen met het gebruik van de Davac gom waren. Dat waren: het ophopen van gom op sommige plaatsen en beschadiging van de drukplaten. Toch stelden zij een overgang in drie stappen voor: de 8.4c bulk rate rolzegel op 1 september, de 15c Holmes rolzegel in februari 1979 en alle eenkleurige velzegels, behalve de gelegenheidszegels, in midden 1979.

Met deze data werd nog wat geschoven, voornamelijk om er zeker van te zijn, dat al het voor de Americanaserie gebruikte ongegomde

papier, zowel het witte als het gekleurde, zou zijn opgebruikt.

Streefdata zijn altijd moeilijk te halen: de 15c Holmes rolzegel werd pas na april 1979 op vooraf gegomd papier gedrukt en pas op 30 augustus 1979 begon de drukkerij vooraf gegomd papier te gebruiken voor alle andere zegels. En zelfs dit klopt niet helemaal, ook niet voor de eenkleurige definitieve zegels, want de 15c Holmes velzegel in het nieuwe type II, welke voor het eerst werd gedrukt in oktober 1979, werd tijdens het drukken nog gegomd en ook andere afwijkingen van de data zijn bekend.

In het 'Philatelic Release' n° 87, gedateerd december 1979, schreven de posterijen het volgende over dit onderwerp:

'Vooraf gegomd papier met een droge gom wordt thans gebruikt om enkele eenkleurige Amerikaanse definitieve velzegels te drukken, aldus de posterijen.

Het vooraf gegomde papier heeft een dof uiterlijk; hierdoor is het moeilijk om de gom met het blote oog te zien, aldus de posterijen.

Het papier werd voorheen gebruikt om postzegelboekjes en rolzegels te drukken, maar de eerste definitieve velzegel, die op dit papier werd gedrukt, was de 30c uit de Americana serie, welke augustus jl. werd uitgegeven.

Het ligt in de bedoeling alle Amerikaanse postzegels uiteindelijk op vooraf gegomd papier te drukken, nadat het papier, dat nog in voorraad is, is opgebruikt.'

(Wordt vervolgd)

Een Pre-cancel zei trots tot een FDC:
Pre is nog firster dan first day!

HUISMIDDELTJES

Oude huismiddeltjes van oma, overgeleverd van geslacht op geslacht, hebben vaak meer uitkomst gebracht dan allerlei moderne boekenwijsheid. Soms gaat dat ook op voor ons vak, de filatelie. Ook daar zijn het vaak de kleine, praktische dingen die het doen. We noemen er een paar, op gevaar af dat ze voor u oude gesneden koek zijn:

We weten allemaal dat het bij bepaalde zegels veel uitmaakt of ze tanding A of tanding B hebben. Denk eens aan onze Washington-Franklins. Dan nemen we een tandingmeter en kijken het even na. Natuurlijk. Maar als u die nu niet bij de hand hebt en u vindt ergens een mogelijk buitenkansje? Of wanneer u van een verkleinde foto moet kopen? Of als de zegel op brief is? Dan is er een simpele methode! Dank zij het feit dat de Washington-Franklins praktisch 20 mm breed zijn, de standaardmaat voor de tanding, kunt u gewoon de gaatjes tellen. Zie het prentje op blz 526. Rekening houdend met halve gaatjes ziet u zó met welke tanding u te doen hebt, zolang het niet gaat om een jumbo of een smal exemplaar. De eerlijkheid gebiedt te zeggen, dat dit kunstje niet zo doeltreffend is bij tandingen als $10\frac{1}{2}$ en $11\frac{1}{2}$ e.d., maar die komen bij de Washington-Franklins immers niet voor.

Een andere hebbelijkheid van de Washington-Franklins, maar ook van sommige andere zegels, is het verschil in afmetingen tussen zegels van vlakke platen en rotatief gedrukte. U weet het: die laatste zijn altijd wat breder of hoger dan de eerste. Een middeltje om niet te hoeven millimeteren kunt u

zichzelf verschaffen. Neem een zegel, waarvan vaststaat, dat hij van een vlakke plaat is gedrukt. Knip daar de hoeken af zoals op het plaatje, en u hoeft hem alleen maar op de te onderzoeken zegel te leggen om zó te zien wat voor vlees u in de kuip hebt.

Nog zo'n eeuwig probleem is het afweken. Op onze bijeenkomsten werd daarvoor onlangs de volgende methode gedemonstreerd.

U neemt een lapje molton of een stukje van het Jaeger hemd van bovenvermelde oma en u maakt dat flink nat. Een kopje water in de buurt met een lepeltje om het hemd nat te houden is nuttig. De af te weken zegel legt u met het beeld naar boven op het natte ondergoed en daarop een zwaar metalen plaatje als drukmiddel. Een paar minuten laten weken (proefondervindelijk vast te stellen: de ene gom is de andere niet), maar de bovenkant van de zegel moet droog blijven. Als de gom gaat loslaten, maar nog plastisch is, voorzichtig zegel en papier scheiden, met een kleiner metalen plaatje op de zegel tijdens het losmaken, om krullen te voorkomen.

Als u meer van zulke praktische tips hebt, doe dan uw collega's een plezier en geef ze door aan de redactie (kenwoord 'Oma')!

KORT AMERIKAANS

De USPS is van plan in 1986 een plaatsje in de Great Americans serie in te ruimen aan Father Edward J. Flanagan, de stichter van de wereldberoemde Boys Town, u ongetwijfeld ook bekend uit de film met Spencer Tracy. Deze grote Amerikaan werd in 1886 geboren in Ierland en stierf in 1948 in Berlijn...

Het applaus voor de overname van Scott door Amos Press houdt aan, getuige de ingezonden stukken in 'Linn's Stamp News', waaruit hier een bloemlezing: 'Grootste gebeurtenis in de filatelie van de laatste 25 jaar', 'Bravo, nu is het voortbestaan van de albums tenminste zeker', 'Goed nieuws, verheugen ons op de komende verbeteringen', 'Belangrijkste feit sinds 100 jaar', 'Had juist besloten nooit meer een Scott te kopen, nu kan het weer', 'Scott eindelijk in goede handen', enz. enz. Bij Linn's rekent men erop dat er een samenwerking met Scott zal ontstaan. Ze zijn daar een beetje bang, dat ze de hoge verwachtingen van het publiek niet zullen kunnen vervullen. Maar ze gaan er wel hun best voor doen, want 'Amos luistert altijd heel goed naar wat de klanten willen'.

De USA lag in 1983 met 68 nieuwe uitgaven lelijk achter bij de wereldkampioen. Tsjaad bracht het namelijk tot 218: 112 zegels en 106 minivelletjes. Dát is pas verzamelen geblazen! Canada kwam tot 45 nieuwe zegels.

De jaarlijkse opiniepeiling van Linn's over de USA-zegels is achter de rug. Wij kennen op dit moment de uitslag nog niet. Wat is volgens u de mooiste, de lelijkste, de zinnigste, de meest overbodige zegel van 1984 en welke is uw favoriet? In september hoort u wat de collega's in de USA ervan vonden.

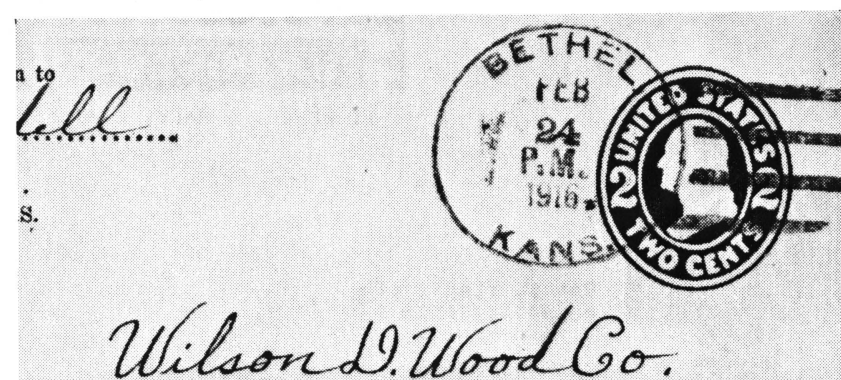
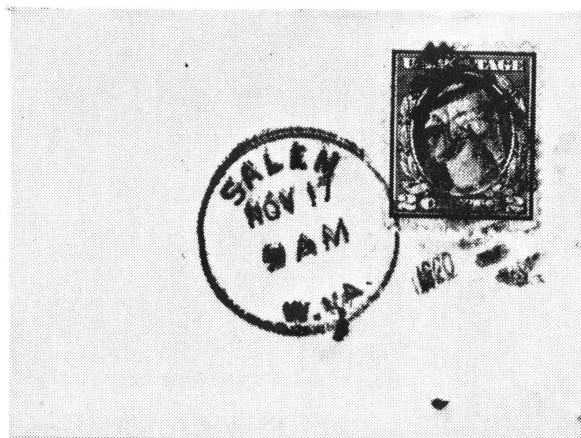
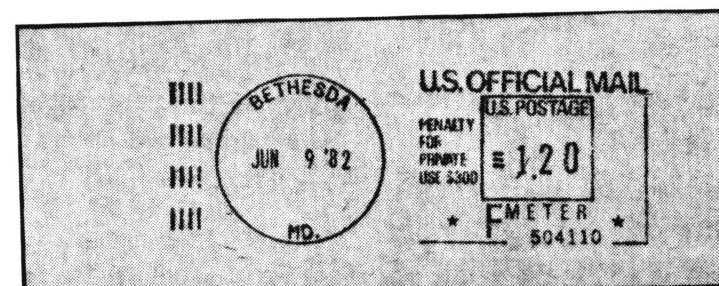
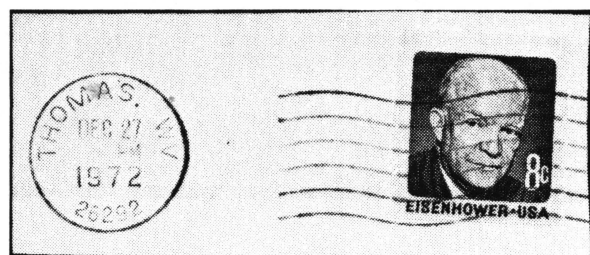
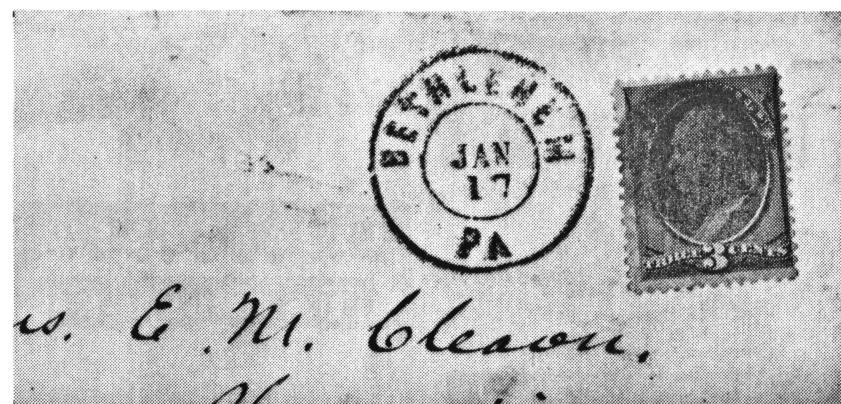
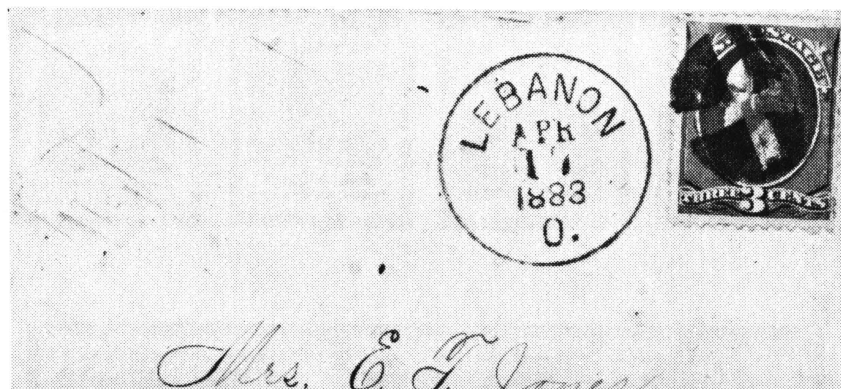
Aan onze ultraviolet-fans laten we even weten dat die Hispanic Americans zegel, die zo goed als geen tagging heeft op het blauwe waardecijfer, helemaal niet zo'n lot uit de loterij is als ze denken. De fosfor 'hield' niet op die blauwe inkt of ging er een chemische reactie mee aan. De regel is hier uitzondering: zoek er een met complete tagging dan hebt u pas wat bijzonders.

TARIEFSVERHOGING

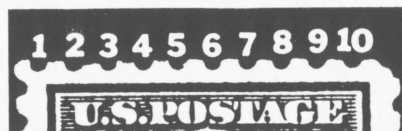
WEER Z'N GRAPJE...

BIJBELSE PLAATSNAMEN

TANDING 8½

TANDING 10

TANDING 11

TANDING 12½

TANDING 12

11 HELE + 2 HALVE GAATJES

VAN DE VLAKKE OF
DE ROTATIEPERS ?

DE "SMALL QUEENS" VAN CANADA
door G. Cohen

Nadat in december 1971 in ons orgaan al een kort stukje heeft gestaan over deze interessante emissie van Canada volgt hier een wat uitvoeriger beschouwing. Doordat deze serie in gebruik was van 1870 tot 1897 vertonen de meeste waarden duidelijke variaties in kleur, papier, gom en tanding, zodat hij voor de specialist een haast onuitputtelijke bron van studie en genoeg is. Aangezien enige waarden vrij goedkoop zijn, hoeft deze studie zeker niet kostbaar te zijn. Wij willen in dit artikel alleen spreken over de ½, 1, 2, 3, 5, 6, 8 en 10 cent. De 20 en 50 cent hebben een geheel ander formaat en uitvoering.

De zegels werden gedrukt door de British American Bank Note Company, Montreal & Ottawa. Het contract ervoor werd door de Canadese Posterijen afgesloten in 1867, en wel voor de duur van 10 jaar, met mogelijkheden tot verlenging. De prijs was 25 cent per 1000 zegels. Het contract bevatte o.m. de clause, dat het drukken moest geschieden in Ottawa, onder toezicht van een functionaris van de Posterijen. Straks komen wij daarop nog terug. De zegels dragen alle de beeldenaar van Koningin Victoria, kijkend naar links (behalve de 8 cent, waarop zij naar rechts kijkt), gebaseerd op een jeugdportret. Het vignet werd gegraveerd door Alfred Jones naar een voorbeeld van Charles Jeens.

In de 70er jaren van de vorige eeuw was in Canada het gebruik van postzegels sterk toegenomen: van 11 miljoen in 1868 tot 25 miljoen in 1872 en 43 miljoen in 1875.

Het kleinere formaat zegel (immers bekende na de bekende 'Large Queens') bespaarde niet alleen papier, maar stond ook een efficiënter gebruik van de drukpersen toe. Van 1870 tot 1889 werden de zegels gedrukt op platen van 200 stuks, door een verticale tussenstrook gescheiden in twee vellen van elk 10 x 10 stuks. Alleen de 10 cent werd in 1874 gedrukt in een vel van 10 x 10 stuks. Op de zelfkant van het papier staat de firma-naam; men onderscheidt daarin nog een 5-tal typen. Men vindt in bijna alle waarden de zogenaamde re-entries, waarbij op sommige plaatsen (meestal zichtbaar in letters en cijfers) het zegelbeeld vaag dubbel is. Ook scheurtjes in de platen worden hier en daar zichtbaar als gekleurde lijntjes in het wit naast het zegelbeeld.

De tanding is bijna overal 12 x 12. Hierop zijn enige uitzonderingen:

1. In 1870 werd een 3 cent z.g. Indian Red getand in $12\frac{1}{2} \times 12\frac{1}{2}$;
2. Een aantal zegels, gedrukt tussen 1873 en 1879, bestaat in 12×12 en in $11\frac{1}{2} \times 12$;
3. De laatste series, gedrukt in Montreal in 1888, zijn getand $12 \times 12 \frac{1}{4}$. Verder bestaan er afwijkingen, soms in één en dezelfde zegel, lopend van 11,8 naar 12,2.

De gom vertoont door de jaren heen het volgende beeld:

- I. 1870-1873: dof-wit tot geelachtig, met stofdeeltjes erin;
- II. 1873-1878: gestreept bruinachtig;
- III. 1878-1888: glanzend geelachtig;
- IV. 1889-1897: dik bruinachtig.

De papiersoorten kunnen als volgt worden onderscheiden:

- A. Medium dik, glad, hoogwaardig papier met duidelijke structuur;
- B. Dik, zacht, bijna vloeipapier;

- C. Dik, zacht, bijna vloeipapier met horizontale structuur mazen;
- D. Glad, medium dik velijn (wove) papier van mindere kwaliteit;
- E. Medium dik, grijsachtig, papier van mindere kwaliteit;
- F. Dik, kartonachtig papier;
- G 1. Medium dik, ruw, vezelig, goedkoop papier;
- G 2. Als G 1, maar witter en iets beter van kwaliteit.

De drukken. Hierover bestond lange tijd onzekerheid. Vroeger werd meestal gesproken over twee perioden: Montreal en Ottawa. Gebleken is echter, dat men moet onderscheiden:

1. Eerste Ottawa druk (1870-1874),
2. Montreal druk (1873-1888),
3. Tweede Ottawa druk (1889-1897).

Hoewel in het contract duidelijk stond, dat het drukken in Ottawa moest gebeuren verhuisde het bedrijf in 1873/74 het werk toch naar Montreal. De reden daarvoor is niet duidelijk, maar hangt vermoedelijk samen met de enorm stijgende vraag en de beperkte capaciteit in Ottawa. Nadat 15 jaar lang was gedrukt in Montreal werd tenslotte in 1889 het werk weer overgebracht naar een vermoedelijk nieuw ingerichte fabriek in Ottawa.

Kleuren. Bij John Hillson (aan wiens boekje veel in dit artikel werd ontleend) vindt men per periode een aantal kleurvariëteiten. Daarnaast geven echter Scott, Lyman, Harris, Can. Spec., Yvert en nog andere een aantal andere kleuren, waardoor er een soms verwarrend groot aantal kleurmogelijkheden ontstaat. Wij zullen hieronder per waarde en per druk de meest bekende schakeringen aangeven, met telkens onder de streep nog een aantal extra voor de bijzonder kleurgevoelige verzamelaar:

	OTTAWA 1	MONTREAL	OTTAWA 2
1 c		zwart grijs-zwart	zwart grijs-zwart
1 c	rood oranje helder oranje donker oranje oranje <u>mat geel</u>	oranje geel oranje licht mat oranje citroen geel <u>licht geel</u> geel mat geel helder geel oker oranje geel licht mat geel	helder geel oranje geel
2 c	smaragd groen groen geel groen	donker groen <u>groen</u> gras groen blauw groen	groen zee groen <u>blauw groen</u> geel groen
3 c	koper rood indiaans rood licht koper rood donker rose rood mat rose rood donker karmijnrood mat rood	donker oranje rood oranje rood <u>mat vermiljoen rood</u> rose bruin rood donker rose	donker rose karmijn rose karmijn vermiljoen licht vermiljoen aniline rood <u>licht rose karmijn</u> oranje-vermiljoen

5 c		donker olijf groen <u>lei groen</u> licht olijf groen brons groen oliif grijs	<u>bruin grijs</u> grijs
6 c	geel bruin	geel bruin <u>chocolade bruin</u> donker geel bruin geelachtig bruin	licht kastanjebruin kastanje bruin <u>paars bruin</u> rood bruin
8 c			blauw grijs groenig grijs lei grijs donker blauw lei donker groen lei <u>zwart purper</u> violet zwart
10c		bleek lila rose lila rose mat rose licht rose helder lila <u>diep lila rose</u> mat rose lila bleek melkachtig rose zeer-licht lila rose	karmijn rose rose zalm rose <u>bruin rood</u> mat rose

Hieronder zullen we nu eerst de drie drukken behandelen, en vervolgens een voor een de zegelwaarden.

1. OTTAWA 1. Tijdens deze periode werden de 1, 2, 3 en 6 cent geproduceerd. In de meeste gevallen ziet men bij de linker benedenhoek een plaatsings stip (position dot). Bij de 6 cent, door plaatreparaties, soms zelfs twee stippen. De gebruikte papiersoorten zijn A, B, C en D, de gomsoort is I.

2. MONTREAL. In Montreal werden gedrukt de waarden $\frac{1}{2}$, 1, 2, 3, 5, 6 en 10 cent. Ook hier vindt men links beneden vaak de plaatsingsstip, behalve op de zegels van de linkerrij van de vellen. Van 1886 af verdwijnen de stippen echter: ze worden dan vervangen door andere, die soms vaag zichtbaar zijn in de rand van de medaille van het zegelbeeld, en wel in de 3- of de 9-uur positie. De papiersoorten van deze druk zijn D, E en F, de gom komt voor in type II en III. Zoals hiervoor al gememoreerd, is de tanding van de laatste series van Montreal $12 \times 12\frac{1}{4}$.

3. OTTAWA 2. In deze periode werden alle 8 waarden gedrukt. De plaatsingsstip is hier vrijwel niet zichtbaar, daar hij zich bevindt in het zegelbeeld. Gebruikte papiersoorten zijn G 1 en G 2, gebruikte gom IV. Een enkele keer vindt men hier een watermerk "Ottawa".

De $\frac{1}{2}$ cent. Uitgegeven zijn 9.147.900 stuks, gebruikt voor kranten (binnenland) en niet geadresseerde circulaires. Door het extra kleine formaat komen er eigenaardige tandingverdelingen voor. Er bestaat een variëteit op dik papier.

De 1 cent. Uitgegeven zijn 702.743.900 stuks, gebruikt voor stadsbrieven en geadresseerde circulaires. Onderin links en in ONE enkele re-entries; bovendien de zogenaamde "haarlok"-variëteit. Keerdrukken bestaan.

De 2 cent. Er zijn uitgegeven 144.094.600 stuks, gebruikt voor aantekenen binnenland,

voor het veerboot-tarief over de Sint Laurens Rivier en voor kranten buitenland. Er bestaan enkele re-entries, een dubbeldruk en keerdrukken.

De 3 cent. Uitgegeven zijn 1.351.805.600 stuks, gebruikt voor brieven binnenland en van 1 februari 1875 af voor brieven naar de USA. Enige re-entries, vele kleuren. Zeer moeilijk is de indian red in de tanding $12\frac{1}{2} \times 12\frac{1}{2}$. Keerdrukken zijn bekend.

De 5 cent. Uitgegeven zijn 47.614.390 stuks, gebruikt voor brieven naar Engeland (1875-1878) en voor brieven naar Europa na 1 juli 1878, de datum waarop Canada bij de UPU kwam. Enige re-entries, een dubbeldruk en keerdrukken zijn bekend.

De 6 cent. Uitgegeven zijn 28.634.730 stuks, gebruikt voor brieven naar Engeland tot 30 september 1875, brieven naar de USA tot 31 januari 1875, binnenlandse brieven tegen dubbel tarief en pakjes tot 120 gram. Men kent deze zegel diagonaal gehalveerd gebruikt, er zijn enige re-entries en er bestaat zelfs een 5 cent op 6 cent "re-entry".

De 8 cent. Uitgegeven 6.600.000 stuks, gebruikt als combinatiezegel binnenland aangekend. Koningin Victoria kijkt op deze zegel naar links. Schaars is de kleur groen-achtig blauw.

De 10 cent. Uitgegeven 4.277.450 stuks, gebruikt als dubbel brief-tarief naar Engeland en voor pakketten. Er bestaan nogal sterk verschillende tinten; er zijn enkele re-entries bekend.

Van enige waarden bestaan verticaal gehalveerde gebruikte zegels, op brief. Hoewel schaars, is dit toch meestal maakwerk. In 1897 eindigde de druk van de Small Queens: de regering ging over naar een andere drukker. De platen werden vernietigd, en een bijzonder stuk Canadese postgeschiedenis was geëindigd.

BIJBELSE PLAATSNAMEN IN DE USA

door A. Hessels

Illustraties op blz 524-525

De geschiedenis van de immigratie van blanken uit Europa in Noord-Amerika is verre van vlekkeloos. De immigranten troffen daar uitgestrekte gebieden aan, bewoond door maar heel weinig Indianen. Hun aantal wordt geschat op tussen een en drie miljoen. Prof. J. Presser meent zelfs, dat er in het hele continent niet meer dan 900.000 Indianen woonden.

Avonturiers en misdadige elementen hebben mede, en soms op gruwelijke wijze, het pad geëffend voor de tallozen uit allerlei Europese landen, die volgden, deels gedreven door bittere armoede, deels om te ontkomen aan geloofsvervolgingen.

Bij de strijd om een nieuw bestaan was vooral voor de laatstbedoelde gemeenschappen het Christelijk geloof een bron van inspiratie en steun. Die vrome lieden gaven hun nederzettingen dan ook vaak Bijbelse namen. En dat werden er vele honderden, al of niet met een postkantoor.

Wie daar belang in stelt kan veel studiemateriaal vinden, en stukken voor het aanleggen van een mooie verzameling brieven en zegels met Bijbelse plaatsnaam-stempels. Ik heb een lijst van meer dan 200 verschillende plaatsnamen in de USA kunnen samenstellen, compleet met de ZIP-codes, en die staat tot zijn beschikking. Hij hoeft er mij maar om te vragen, eventueel via de redactie!

Op de bladzijde hiernaast vindt u een paar willekeurige voorbeelden, om u een idee te geven:

Abraham	25955	WV	Aartsvader
Bethania	27010	NC	Huis van Ellende, Plaats bij Jeruzalem
Bethesda	20014	MD ⁺	Huis der Barmhartigheid
Bethlehem	180	PA ⁺	Huis des Broods
Ephrata	17522	PA ⁺	Vruchtbaar Land, Bethlehem
Geneses	83832	ID ⁺	Genesis
Hebron	06248	CT ⁺	Woonplaats van Abraham
Jericho	11753	NY ⁺	Stad ten Noorden van de Dode Zee
Jerusalem	72080	AR ⁺	Hoofdstad van Palestina
Nazareth	49074	MI ⁺	Woonplaats van Jozef en Maria; Geboorteplaats van Jezus
Pella	50219	IA	Wijkplaats der door de Romeinen bedreigde Christenen
Rachel	26587	WV	Vrouw van Jacob
Salem	36874	AL ⁺	Vrede
Saul	40981	KY	1 ^e Koning van Israel
Sinai	57061	SD	Berg van de wetgeving van Mozes

⁺ Deze namen komen in verschillende Staten voor: Salem bijvoorbeeld in 23 Staten; Hebron in 11, Bethlehem in 10, enz.

KORT AMERIKAANS

Wie nog goede ogen heeft of een sterke loep kan zien dat de zegel, die in 1970 is uitgegeven ter herdenking van de landing van de Pilgrim Fathers in 1620, Sc. 1420, een fout vertoont. De op de achtergrond afgebeelde Mayflower voert namelijk een Britse vlag die in 1620 nog niet bestond. Het St. Patricks-kruis, dat is het rode diagonale kruis dat Ierland representeert, werd namelijk pas in 1801 in de Union Jack opgenomen.

In het Huis van Afgevaardigden is een voorstel ingediend om in 1987 een zegel te wijden aan de ruimtevaarders Roger Chaffee, Virgil Grissom en Edward White, die op 27 januari 1967 omkwamen bij een experiment op de grond. Volgens een ongeschreven wet herdenkt de USPS echter nooit de dood van personen, maar alleen de geboorte. Wij houden u op de hoogte.

.....

De Souvenir Sheet van 25 zegels van 2 cent, Sc. 630, die in 1926 uitkwam bij de Internationale Postzegel Tentoonstelling in New York, komt voor met 4 plaatnummers: 18770, 18771, 18773 en 18774. Waarom ontbreekt nu 18772? Wel, die is gebruikt om er op de tentoonstelling vellen postzegels mee te drukken. Met een handpers werden er 700 afdrucken van gemaakt, dus 2800 souvenir sheets. Om onduidelijke redenen is er daarvan niet één verkocht. Ze gingen allemaal terug naar het Bureau. De plaat zelf werd eerst onbruikbaar gemaakt en later vernietigd. Zoekt u dus vooral niet naar dit plaatnummer.

.....

De Philatelic Foundation, belangrijkste en meest gezaghebbende keuringsdienst in de USA, gaat het de vervalsers moeilijk maken. Zij stelde het Alfred R. Clark Philatelic Research Program in, genoemd naar een voormalige penningmeester van die club, voor het ontwikkelen van betere technologische hulpmiddelen bij het keuren. Als u een ideeetje hebt stuur het ze dan toe. Maar nou niet wéér over die profilimeters voor het meten van papierdikten om sporen van grills op te zoeken, of over die spectrofotometrische analysemethode voor exacte kleurbepalings, want daar hebt u het altijd al over..... Nee, laat ze uw kunstje eens weten om de datum van stempel- en drukinkt te bepalen. Daar zoeken ze nog naar!